

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj: 01-01-16-1-768-2/18
Datum: 30.07.18.

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zastupnički dom

Trg Bosne i Hercegovine
71 000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 30-07-2018			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
0102	16-7	1815	18

Predmet: Dostava Izvješća o finansijskoj reviziji institucija BiH za 2017. godinu

Cijenjeni,

sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o finansijskoj reviziji institucija BiH za 2017. godinu, prema sljedećem:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja BiH
4. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
5. Agencija za javne nabave BiH
6. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
7. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
8. Agencija za osiguranje u BiH
9. Agencija za policijsku potporu BiH
10. Agencija za poštanski promet BiH
11. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
12. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
13. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
14. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete
15. Agencija za sigurnost hrane BiH
16. Agencija za statistiku BiH
17. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH
18. Agencija za unapređenje inozemnih investicija u BiH
19. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
20. Arhiv BiH
21. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
22. Centar za uklanjanje mina u BiH
23. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
24. Direkcija za ekonomsko planiranje
25. Direkcija za europske integracije
26. Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH
27. Državna agencija za istrage i zaštitu
28. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
29. Fond za povratak BiH
30. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
31. Granična policija BiH
32. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH
33. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
34. Institut za akreditiranje BiH
35. Institut za intelektualno vlasništvo BiH

36. Institut za mjeriteljstvo BiH
37. Institut za nestale osobe BiH
38. Institut za standardizaciju BiH
39. Jedinica za implementiranje Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH
40. Komisija za koncesije BiH
41. Konkurencijsko vijeće
42. Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.
43. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
44. Ministarstvo civilnih poslova BiH
45. Ministarstvo finansija i trezora BiH
46. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
47. Ministarstvo obrane BiH
48. Ministarstvo pravde BiH
49. Ministarstvo sigurnosti BiH
50. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
51. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
52. Odbor državne službe za žalbe
53. Parlamentarna skupština BiH
54. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika
55. Pravobraniteljstvo BiH
56. Predsjedništvo BiH
57. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
58. Služba za poslove sa strancima
59. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
60. Središnja harmonizacijska jedinica MFT BiH
61. Središnje izborno povjerenstvo BiH
62. Sud BiH
63. Tužiteljstvo BiH
64. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
65. Uprava za neizravno oporezivanje
66. Ured koordinatora za reformu javne uprave
67. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvitku BiH
68. Ured za razmatranje žalbi BiH
69. Ured za veterinarstvo BiH
70. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
71. Ustavni sud BiH
72. Vijeće za državnu potporu BiH
73. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Napominjemo kako su sva dostavljena izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, dostupna na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: salbih@bih.net.ba

Broj: 01-01-16-1-762/18
Datum: 30.07.18.

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda

Trg Bosne i Hercegovine
71 000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 30-07-2018			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-16-1-1815/18			

Predmet: Dostava Izvješća o finansijskoj reviziji institucija BiH za 2017. godinu

Cijenjeni,

sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o finansijskoj reviziji institucija BiH za 2017. godinu, prema sljedećem:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja BiH
4. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
5. Agencija za javne nabave BiH
6. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
7. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
8. Agencija za osiguranje u BiH
9. Agencija za policijsku potporu BiH
10. Agencija za poštanski promet BiH
11. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
12. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
13. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
14. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete
15. Agencija za sigurnost hrane BiH
16. Agencija za statistiku BiH
17. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH
18. Agencija za unapređenje inozemnih investicija u BiH
19. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
20. Arhiv BiH
21. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
22. Centar za uklanjanje mina u BiH
23. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
24. Direkcija za ekonomsko planiranje
25. Direkcija za europske integracije
26. Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH
27. Državna agencija za istrage i zaštitu
28. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
29. Fond za povratak BiH
30. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
31. Granična policija BiH
32. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH
33. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
34. Institut za akreditiranje BiH

35. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
36. Institut za mjeriteljstvo BiH
37. Institut za nestale osobe BiH
38. Institut za standardizaciju BiH
39. Jedinica za implementiranje Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH
40. Komisija za koncesije BiH
41. Konkurencijsko vijeće
42. Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.
43. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
44. Ministarstvo civilnih poslova BiH
45. Ministarstvo financija i trezora BiH
46. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
47. Ministarstvo obrane BiH
48. Ministarstvo pravde BiH
49. Ministarstvo sigurnosti BiH
50. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
51. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
52. Odbor državne službe za žalbe
53. Parlamentarna skupština BiH
54. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika
55. Pravobraniteljstvo BiH
56. Predsjedništvo BiH
57. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
58. Služba za poslove sa strancima
59. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
60. Središnja harmonizacijska jedinica MFT BiH
61. Središnje izborno povjerenstvo BiH
62. Sud BiH
63. Tužiteljstvo BiH
64. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
65. Uprava za neizravno oporezivanje
66. Ured koordinatora za reformu javne uprave
67. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvitku BiH
68. Ured za razmatranje žalbi BiH
69. Ured za veterinarstvo BiH
70. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
71. Ustavni sud BiH
72. Vijeće za državnu potporu BiH
73. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Napominjemo kako su sva dostavljena izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, dostupna na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo. Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ**

**УПРАВЕ ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ
ЗА 2017. ГОДИНУ**

Број: 01/02/03-04-16-1-728/18

Сарајево, јул 2018. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	КРИТЕРИЈУМИ	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	УВОД	7
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА	7
2.1	Реализоване препоруке	8
2.2	Препоруке чија је реализација у току	9
2.3	Нереализоване препоруке	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
3.1	Организација и руковођење	10
3.2	Финансијско управљање и контрола	13
3.3	Интерна ревизија	13
3.4	Превенција корупције	14
4.	БУЏЕТ	14
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ	15
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	16
5.1.1	Бруто плате	16
5.1.2	Накнаде запослених	18
5.1.3	Издаци телефонских и поштанских услуга	18
5.1.4	Издаци за употребу возила	18
5.1.5	Закуп имовине и опреме	19
5.1.6	Услуге штампања пореских маркица	19
5.1.7	Капитални издаци	20
5.1.8	Вишегодишња капитална улагања	20
5.2	Приходи од индиректних пореза	23
5.3	Преглед прихода и примитака	24
5.4	Биланс стања	25
5.4.1	Средства	25
5.4.2	Обавезе	26
5.4.3	Попис средстава и обавеза	26
5.5	Преглед динамике запошљавања	27
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	28
6.1	Набавка роба, услуга и радова	29
6.2	Набавка информационих система	31
7.	ОСТАЛО	35
7.1	Управни одбор Управе	35
7.2	Судски спорови	36
8.	КОМЕНТАРИ	38
	ПРИЛОЗИ	38

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: **Управа**) за 2017. годину који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Управе** одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји **Управе** не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на процјени ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола. Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

¹ У складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине, Канцеларија за ревизију институција БиХ, у оквиру финансијске ревизије, проводи ревизију финансијских извјештаја, и у вези са истом, ревизију усклађености са законима и другим прописима који су релевантни за финансијске извјештаје.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Управе** приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2017. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези са ревизијом финансијских извјештаја **Управе** за 2017. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се **Управа** руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Управе** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање **Управе**, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Управе** за 2017. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- Вишегодишња капитална улагања која се односе на намјенска средства за набавку и опремање објекта за Главну канцеларију и Регионални центар у Бања Луци у износу од 37.900.000 КМ нису реализована и поред проведена два поступка јавног оглашавања у 2017. и 2018. години (тачка 5.1.8. Извјештаја).
- Интерни премјештаји на упражњена радна мјеста руководиоца организационих јединица врше се без интерног оглашавања, што није у складу са Правилником о премјештају запослених у Управи (тачка 3.1. извјештаја).
- Код појединих процедура јавних набавки у вези с набавком роба, услуга, радова и информационих система присутне су одређене слабости (тачка 6. извјештаја).

Остала питања – Управни одбор Управе

Питања која су у надлежности Управног одбора Управе а која још увијек нису ријешена:

- Управни одбор није у року од 90 дана ускладио интерни акт који регулише исплату накнада члановима Управног одбора са Законом о допунама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ (тачка 7.1. извјештаја).
- Управни одбор није предузео активности на усвајању Правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управе који треба да регулише равноправнију заступљеност права на додатак на плату у односу на поједина радна мјеста у Управи (тачка 7.1. извјештаја).
- Управни одбор није ријешио питање властитог правног статуса како је регулисано Законом о систему индиректног опорезивања у БиХ (тачка 7.1. извјештаја).
- Управни одбор није ријешио питање ангажовања спољне ревизије прикупљања и расподјеле прихода од индиректних пореза са Јединственог рачуна Управе (тачка 7.1. извјештаја).

Сарајево, 24.07.2018. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић

ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица

ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА

Ранко Крсман

II КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и у вези са истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену објективности и истинитости финансијских извјештаја и оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
- Закон о јавним набавкама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о интерној ревизији
- Закон о Управи за индиректно опорезивање
- Закон о систему индиректног опорезивања у БиХ
- Правилник о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управе
- Правилник о премјештају запослених у Управи
- Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. УВОД

Управа је основана 2005. године Законом о управи за индиректно опорезивање ² као самостална управна организација са статусом правног лица. Управа за свој рад, путем Управног одбора, одговара Савјету министара БиХ. Наведени закон регулише надлежности, организацију и руковођење Управом, права и дужности запослених, управљање људским потенцијалима и друга питања.

Законом о систему индиректног опорезивања у БиХ ³ успоставља се институционална и организациона основа за јединствени систем индиректног опорезивања у БиХ, која подржава свеукупну макроекономску стабилност и фискалну одрживост БиХ, Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко Дистрикта, те пружа подршку функционисању јединствене економске територије у БиХ.

Овим законом омогућава се развој и провођење политике индиректног опорезивања у БиХ, као и ефикасна наплата и расподјела индиректних пореза и јединствено провођење индиректних пореза на цијелој територији БиХ. Јединственим системом индиректног опорезивања успоставља се систем наплате прихода по основу индиректних пореза (увозне и извозне дажбине, акцизе, порез на додатну вриједност и сви други порези зарачунати на робу и услуге, укључујући и порез на промет и путарине), као и расподјела прихода на основу индиректних пореза према буџетима Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко Дистрикта на транспарентан начин.

Управом руководи директор који је именован 06.06.2016. године на мандатни период од четири године.

Сједиште Управе је у Бања Луци.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Управе за 2016. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и мишљење са резервом на усклађеност са законима и другим прописима у дијелу који се односи на неискориштена средства за набавку и опремање објекта за Главну канцеларију и Регионални центар у Бања Луци. Такође, Управи је скренута пажња на већи број запослених током 2016. године од броја запослених одобрених буџетом, на неусклађеност интерног акта са законом о платама који регулише исплату накнада члановима Управног одбора и на одређене слабости у процесу јавних набавки. У извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених недостатака. Управа је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2016. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука.

² "Службени гласник БиХ", број: 89/05

³ "Службени гласник БиХ", број: 44/03, 52/04, 34/07, 49/09 и 32/13

2.1 Реализоване препоруке

Увидом у предузете активности, утврдили смо да су реализоване сљедеће препоруке:

- Број запослених у Управи током 2017. године није прекорачен у односу на број запослених одобрених у буџету за 2017. годину.
- Настављене су активности на даљем развоју финансијског управљања и контроле на начин да су реализовани сви задаци који су предвиђени Планом успостављања и развоја система финансијског управљања и контроле за период 2016-2018. година и Стратегијом за управљање ризицима у Управи.
- Настављене су активности на даљем унапређењу квалитета који покрива све активности интерне ревизије сагласно стандардима, акционим планом и програмом осигурања квалитета интерне ревизије.
- Управа континуирано извршава обавезе из Стратегије за борбу против корупције за период 2015-2019. и Акционог плана за њено спровођење у складу са усвојеним властитим Планом за борбу против корупције за период 2016-2017. година.
- Запошљавање у 2017. години путем уговора о раду на одређено вријеме није вршено у континуитету.
- Управа је извршила анализу Правилника о унутрашњој организацији у циљу утврђивања оптималног броја запослених по организационим јединицама на основу јединствених критеријума и анализу утицаја недостатака запослених на одвијање пословних процеса у Управи.
- Управа је употпунила евиденције о потрошњи горива за службена возила са евиденцијама о трошковима одржавања и сервисирања службених возила.
- Предузете су активности на увођењу ГПС уређаја којим би се омогућило поуздано позиционирање, праћење и надзор употребе службених возила;
- Попис потраживања извршен је по ставкама које чине салдо потраживања и са утврђеном старости потраживања.
- Вриједности јавних набавки процјењују се за период за који се намјерава закључити оквирни споразум (препорука из писма руководству након претходне ревизије).
- Управа прати ситуацију у вези с парничним предметима великих вриједности, те пружа пуну подршку Одсјеку за нормативно правне послове;
- За комплетан царински подсистем Управе, укључујући и транзитни систем, набављене су нове лиценце од „Oracle BiH“ д.о.о Сарајево и осигурана је годишња подршка за лиценце у оквиру средстава за пројекат „Backup and Recovery“.
- Управа је у сарадњи са испоручиоцима услуга за закуп водова и дигиталних канала извршила усаглашавање и корекцију плаћених услуга од момента закључења важећих уговора до испоруке фактура.

2.2 Препоруке чија је реализација у току

Увидом у предузете активности, утврдили смо да је у току реализација сљедећих препорука:

- Сачињен је приједлог Правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним особама у Управи којим се регулишу додаци на плате запослених, а чије се усвајање чека на Управном одбору Управе.
- Управа врши континуирано реализацију вишегодишњих капиталних пројеката, осим пројекта набавке зграде за Главну канцеларију и Регионални центар у Бања Луци.
- Управа је једним дијелом евидентирала у својим билансима имовину бивших царинских управа у оквиру система трезорског пословања на нивоу БиХ.
- Предузете су мјере у циљу рјешавању проблема правоснажно одузетих возила с обзиром да је Савјет министара БиХ донио закључак о начину поступања Управе према надлежним институцијама у овом предмету.
- Управа је дијелом извршила усклађивање стварног броја запослених на појединим радним мјестима са бројем радних мјеста предвиђених Правилником о унутрашњој организацији.
- У току је имплементација пореског система који треба да омогући електронско подношење ПДВ пријава, што доприноси ефикаснијем систему наплате ПДВ-а и смањењу трошкова поштанских услуга за слање ПДВ пријава.
- Управа врши дјелимично обнављање компјутерске и електронске опреме у оквиру годишњег планирања буџетских средстава за ове намјене.
- У току су активности на изради подзаконских аката који су у домену Управе како би се софтвер за Национални транзитни систем (NCTS) пустио у продукцију.

2.3 Нереализоване препоруке

Увидом у предузете активности, утврдили смо да нису реализоване сљедеће препоруке :

- Намјенска средстава за набавку и опремање објекта за Главну канцеларију и Регионални центар у Бања Луци нису реализована и поредведеног јавног оглашавања у два наврата.
- Управа није проводила процедуру интерног оглашавања за попуну упражњених радних мјеста руководиоца организационих јединица Управе.
- Нису реализоване све активности на примјени Закона о електронском потпису као предуслов за функционисање NCTS система.
- Са испоручиоцем NCTS система није реализован споразум како би гарантни период почео важити од момента стварног уласка система у продукцију.
- Управа није сачињавала писане анализе које би поткријепиле процијењену вриједност пројекта информационог система.
- Нису правовремено предузете активности и мјере како би се пројекат новог пореског софтвера имплементирао у складу са планираном динамиком.

Увидом у предузете активности, утврдили смо да нису реализоване сљедеће препоруке које се тичу Управног одбора Управе:

- Управни одбор Управе није извршио усклађивање интерног акта о накнадама члановима Управног одбора са Законом о допунама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, тако да се накнаде члановима Управног одбора Управе не исплаћују.
- У Управном одбору Управе су на систематизованим радним мјестима и даље путем уговора о дјелу ангажоване двије особе, које ове године, за разлику од претходне, сачињавају извјештаје о обављеном послу.
- Правни статус Управног одбора Управе још увијек није ријешен.
- Управни одбор Управе није ријешио питање ангажовања спољне ревизије прикупљања и расподеле средстава са Јединственог рачуна Управе.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Управа је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност послова са законима и другим прописима.

3.1 Организација и руковођење

Управа је самостална управна организација којом руководи директор, који за свој рад, путем Управног одбора, одговара Савјету министара БиХ. Директор Управе има свој кабинет који чине 4 одсјека. Послове из своје надлежности Управа врши путем организационих јединица успостављених у Главној канцеларији са сједиштем у Бања Луци и Регионалним центрима који се налазе у Бања Луци, Сарајеву, Мостару и Тузли. Послове из надлежности Управе врше основне организационе јединице (сектори и одјељења) које у свом саставу имају унутрашње организационе јединице (одсјеке, групе, царинске испоставе и царинске реферате). Секторима, којих има пет (Сектор за пословне услуге, Сектор за царине, Сектор за порезе, Сектор за провођење прописа и Сектор за информационе технологије) руководе оперативни руководиоци – помоћници директора. Одјељењем за интерну ревизију руководи оперативни руководилац – начелник одјељења. Осталим одјељењима којих има три (Одјељење за анализу и управљање ризицима, Одјељење за правне послове и Одјељење за комуникацију и међународну сарадњу) руководе начелници. Унутрашњим организационим јединицама руководе руководиоци организационих јединица који за свој рад и рад организационе јединице одговарају надлежним руководиоцима основних организационих јединица.

Правилник о унутрашњој организацији: Унутрашња организација Управе утврђена је Правилником о унутрашњој организацији⁴. Овим правилником су утврђене организационе јединице и њихова надлежност, начин руковођења, програмирања и извршавања послова, овлашћења и одговорности државних службеника и запосленика, те укупан број државних службеника и запосленика за обављање послова. Такође, наведеним правилником регулисана су и друга питања везана за назив, распоред, опис послова, услове у погледу стручне спреме и услове за рад на одређеним пословима те број приправника који се примају у радни однос и услови за њихов пријем. У складу са наведеним правилником запослени у Управи су државни службеници и запосленици.

⁴ Службени гласник БиХ, број 29/13

Поступцима ревизије уочена је неусклађеност (мада у мањем обиму у односу на 2016. годину) између броја радних мјеста предвиђених Правилником о унутрашњој организацији и броја запослених који стварно обављају послове у појединим организационим јединицама (распоређен већи или мањи број запослених од броја предвиђеног систематизацијом или распоређен одређени број запослених у ранијем периоду на радна мјеста која нису предвиђена систематизацијом). Узрок наведене неусклађености је тај што постојећи Правилник о унутрашњој организацији који је донесен 2013. године није одговарајући са становишта планираног броја извршилаца у секторима и унутрашњим организационим јединицама с обзиром на измијењене услове пословања у периоду од 2013. године до данас (повећан или смањен обим пословања у појединим организационим јединицама, нове царинске испоставе, итд.). Овакав начин примјене постојећег правилника је имао за посљедицу честе интерне премјештаје ради привремене попуњености појединих радних мјеста уз истовремено смањење броја извршилаца на другим радним мјестима, интерне премјештаје по налогу директора Управе на позиције које захтијевају већи број извршилаца, ангажман запослених на одређено вријеме који су примљени у ранијем периоду са повременим прекидима, исплате прековремених сати и стимулација због објективног недостатка запослених на појединим радним мјестима, итд.

У извјештају ревизије за 2016. годину дата је препорука да се анализира Правилник о унутрашњој организацији те да се утврди оптималан број запослених по организационим јединицама на основу јединствених критерија и на начин који ће обезбиједити ефикасно и ефективно обављање пословних задатака. Управа је извршила свеобухватну анализу Правилника о унутрашњој организацији и сачинила документ: „Анализа пословних активности и утицаја недостатка запослених на одвијање пословних процеса и посљедице тих недостатака у Управи“⁵. Наведена анализа показује да је изражен проблем недостатка људских ресурса у Управи, те да је неопходно извршити повећање или смањење одређеног броја извршилаца на радним мјестима, као и увођење нових радних мјеста. Такође, анализа указује на то да постојећа систематизација радних мјеста није адекватна и да важећи правилник није реалан, те да треба извршити измјене постојеће систематизације радних мјеста како би се убудуће обезбиједило ефикасно и несметано обављање свих пословних активности Управе.

Препорука

Потребно је да Управа, на основу сачињене анализе, изврши свеобухватне измјене Правилника о унутрашњој организацији на начин који дефинише оптималан број запослених у организационим јединицама у циљу ефикасног функционисања Управе.

Интерни премјештаји: Правилником о премјештају запослених у Управи⁶ уређен је поступак премјештаја запослених унутар Управе. Према наведеном правилнику врши се премјештај запосленог измјеном рјешења о раду са једног на друго, исто или слично радно мјесто, у складу са објективно утврђеним потребама службе. Под појмом слично радно мјесто код премјештаја државног службеника и запосленика подразумијева се радно мјесто за један ниво више или ниже у односу на радно мјесто на које је запослени распоређен а за које испуњава услове прописане актом о унутрашњој организацији. Један од узрока оваквих премјештаја је неадекватан Правилник о унутрашњој организацији, односно недостатак запослених у појединим организационим јединицама.

⁵ Број 01/1-34-2-860/18 од 09.04.2018. године

⁶ Број 02-2-2630/14 од 24.10.2014. године

У вези са претходно наведеним у Управи је са 31.12.2017. године интерно премјештено 224 запослена на основу одлуке и рјешења директора Управе.

Правилником о премјештају запослених у Управи дефинисан је поступак интерног оглашавања за случајеве када постоји упражњено радно мјесто руководиоца организационе јединице у Управи. Поступцима ревизије је утврђено да Управа није проводила процедуру интерног оглашавања за упражњена радна мјеста руководиоца организационих јединица Управе, што није у складу са чланом 12. Правилника о интерном премјештају запослених у Управи. Посљедица оваквих премјештања без интерног оглашавања може бити недостатак конкуренције код попуњавања радних мјеста руководиоца организационих јединица. На овај начин интерно је, са нижих позиција на позиције руководиоца организационих јединица, премјештено 21 лице од броја укупно премјештених лица (224).

Препорука

Управа је дужна проводити поступак интерног оглашавања у складу са властитим Правилником о интерном премјештају запослених у случајевима интерних премјештаја на упражњена радна мјеста руководиоца организационих јединица.

Управа је у складу са актом Агенције за државну службу БиХ, одобравала рјешењем привремено обављање послова високе стручне спреме запосленицима који обављају послове са средњом стручном спремом, а који су у међувремену стекли високу стручну спрему. На овај начин распоређена су 93 запослена, а исплата плата вршена је у висини плате средње стручне спреме.

Такође, Управа је вршила интерне премјештаје по налогу директора Управе због потребе посла при чему је запослени задржавао постојеће рјешење и висину плате, а упућиван је на радно мјесто које није предвиђено систематизацијом или је попуњено у односу на број запослених предвиђен систематизацијом. Овакав начин премјештања запослених није у складу са Правилником о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управе који регулише питање додатка за припадајуће радно мјесто. Такође, овакви премјештаји у неким од случајева нарушавају принцип „иста плата за исти посао“ с обзиром да постоје случајеви гдје запослени примају додатак на плату, а бивају премјештени на радно мјесто за које није предвиђен додатак на плату и обратно, гдје запослени не примају додатак на плату, а бивају премјештени на радно мјесто за које је предвиђен додатак на плату. Могући узрок оваквих премјештања је неадекватан Правилник о унутрашњој организацији који не предвиђа потребан број радних мјеста у појединим организационим јединицама, те се у том случају премјештај не може извршити измјеном рјешења, већ налогом о премјештају уз задржавање постојећег рјешења. Укупно су на овај начин интерно премјештена 84 запослена.

Препорука

Потребно је да Управа примање додатка у случају интерних премјештаја са радног мјеста без додатка на радно мјесто са додатком и обратно регулише измјенама или допунама интерних правилника.

3.2 Финансијско управљање и контрола

Управа је у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ приступила процесу успостављања система финансијског управљања и контроле у мају 2015. године тако да је до краја године систем успостављен у свим јединицама Управе. Тако је Управа сачинила попис и мапирање пословних процеса, процјену ризика и израду регистра ризика, те дефинисала контролне активности за преостале (резидуалне) ризике. У процесу имплементације система биле су присутне бројне нејасноће, нелогичности и неправилности, те је обављен низ активности у циљу отклањања недостатака у успостављеном систему финансијског управљања и контроле и његовог унапрјеђења. Као подршка даљем развоју система донесен је Правилник о финансијском управљању и контроли, формирана је комисија за праћење и процјену финансијског управљања и контроле, формирана је Стручна радна група за успоставу и развој система и донесена Стратегија управљања ризицима у Управи.

Такође, Стручна радна група донијела је План успоставе и развоја система финансијског управљања и контроле за период 2016-2018. година и Акциони план за 2017. годину. Значајне активности које је реализовала Стручна радна група односе се на едукације руководиоца свих нивоа управљања те координацију у процесу побољшања документовања података о пословним циљевима, процесима, активностима и ризицима на нивоу сваке организационе јединице. С обзиром на комплексност и обимност цијелокупног система, кључни аспект успјешне имплементације система финансијског управљања и контроле представља функционисање већ успостављених контрола и контролних активности које дјелују на смањење или ублажавање ризика у пословању Управе.

Управа је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2017. годину и исти доставила Централној хармонизацијској јединици.

Препорука

Препоручујемо наставак даљих активности на пројери функционисања успостављених контрола и контролних активности, те континуираном праћењу (follow-up) цијелокупног система у циљу његовог унапрјеђења.

3.3 Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁷ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁸, Управа је формирала Одјељење интерне ревизије које одговара директору Управе. Одјељење запошљава три интерна ревизора и једног руководиоца како је дефинисано Правилником о унутрашњој организацији Управе.

Одјељење за интерну ревизију обављало је функцију интерне ревизије у Управи у складу са Стратешким планом рада Одјељења за интерну ревизију за период 2017-2019. година, Годишњим планом рада Одјељења за интерну ревизију за 2017. годину, Програмом осигурања и унапрјеђења квалитета интерне ревизије, Годишњим планом

⁷ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁸ Службени гласник БиХ, број 49/12

обуке запослених у Одјељењу за интерну ревизију за 2017. годину и Планом трошкова путовања за 2017. годину.

У току 2017. године Одјељење интерне ревизије извршило је десет контрола из различитих тематских области (четири редовне и шест накнадних ревизије) од којих једну савјетодавну контролу из области финансијског управљања и контроле.

Препорука

Препоручујемо наставак активности на даљем унапрјеђењу квалитета који покрива све активности интерне ревизије и пружању савјетодавних услуга Стручној радној групи за успоставу и развој система финансијског управљања и контроле.

3.4 Превенција корупције

Управа је израдила План за борбу против корупције за период 2016-2017. година, те Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције БиХ проследила информације у вези испуњавања обавеза из Стратегије за борбу против корупције 2015-2019. и Акционог плана за њено спровођење. Предметним актом достављен је извјештај о степену реализације предвиђених активности од којих су поједине активности реализоване, поједине активности су у току, а неке од активности нису реализоване.

Препорука

Препоручујемо да Управа континуирано извршава обавезе из Стратегије за борбу против корупције 2015-2019. и Акционог плана за њено спровођење у складу са усвојеним властитим Планом за борбу против корупције за период 2016-2017. година.

4. БУЏЕТ

Управа је пројекцијом буџета за 2017. годину планирала буџет у висини горње границе расхода у износу од 100.020.000 КМ. У додатку буџета (анексу) планирано је додатних 26.498.000 КМ (за материјал и услуге 1.310.000 КМ и за капитална улагања 25.188.000 КМ), тако да је укупна пројекција буџета Управе за 2017. годину износила 126.518.000 КМ.

Након усаглашавања пројекције буџета са Министарством финансија и трезора БиХ, Управи је сугерисано да изврши додатну анализу захтјева, сагледа приоритете, те да, узимајући у обзир горњу границу расхода, достави кориговани захтјев за буџет уз максималну рационализацију трошкова. Управа је у коригованом захтјеву буџета за 2017. годину планирала буџет у висини горње границе расхода у износу од 100.020.000 КМ. У додатку буџета (анексу) планирано је додатних 21.988.000 КМ (за одржавање царинског софтвера 1.000.000 КМ и за капитална улагања 20.988.000 КМ), тако да је укупна коригована пројекција буџета Управе за 2017. годину износила 122.008.000 КМ.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину⁹, Управи су у буџету одобрена средства у износу од 99.970.000 КМ, што је за 2.887.000 КМ мање у односу на одобрени буџет за 2016. годину. Одобрена средства су такође мања у односу на кориговани захтјев буџета за 22.038.000 КМ.

Укупна расположива средства Управе за 2017. годину износила су 168.593.104 КМ, а реализација средстава износила је 96.982.388 или 58%.

У Табели 1. приказан је преглед одобреног, расположивог и реализованог буџета.

Табела 1.

Износи у КМ

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
Текући издаци	84.250.000	74.979	84.324.979	79.864.868	95
Капитални издаци	2.182.405	190.822	2.373.227	2.183.953	92
Текући грантови	0	0	0	0	0
Вишегодишња капитална улагања	13.537.595	68.357.303	81.894.898	14.933.567	18
Новчане донације	0	0	0	0	0
Укупно:	99.970.000	68.623.104	168.593.104	96.982.388	58

Усклађивања буџета односе се на повећање текућих издатака у износу 74.979 КМ (смањење буџета за 105.000 КМ реструктурисањем расхода и повећање буџета додјелом грант средстава – програм Царина и Фискалис у износу 179.979 КМ).

Усклађивања буџета односе се и на повећање буџета за капитална улагања у износу 190.822 КМ (повећање буџета за 105.000 КМ реструктурисањем расхода и повећање буџета по основу средстава остварених продајом сталних средстава у износу 85.822 КМ).

Коначно, усклађивања буџета у износу 68.357.303 КМ односи се на повећање буџета по основу нереализованих средства за вишегодишња капитална улагања у износу 61.357.303 КМ и повећања буџета из средстава сукцесије на основу наплате клириншког дуга од Руске Федерације у износу 7.000.000 КМ.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ

Управа је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2017. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Такође, Управа је сачинила текстуална образложења одговарајућих ставки уз Годишњи финансијски извјештај о извршењу буџета за 2017. годину као и објашњења одговарајућих позиција Биланса стања. Годишњи финансијски извјештаји Управе објављују се на веб страници Управе (<http://www.uino.gov.ba>).

⁹ Службени гласник БиХ, број 94/16

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2017. године, укупно остварени расходи Управе исказани су у износу од 96.982.388 КМ, што је у односу на расходе планиране буџетом за 2017. годину мање за 71.610.716 КМ. Мање остварени расходи у односу на одобрени буџет највећим дијелом су резултат неизвршених вишегодишњих капиталних улагања.

Значајни расходи односе се на бруто плате и накнаде (58.686.092 КМ), накнаде запослених (8.975.891 КМ) издатке за телефонске и поштанске услуге (1.479.717 КМ), издатке за енергију и комуналне услуге (2.105.247 КМ), набавке материјала (1.366.729 КМ), закуп имовине и опреме (1.362.837 КМ), издатке за текуће одржавање и услуге превоза и горива (2.422.677 КМ), услуге штампања пореских маркица (2.304.137 КМ) и капиталне издатке и вишегодишња капитална улагања (17.117.520 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2017. године исказане су у износу од 58.686.092 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 34.990.346 КМ, а порези и доприноси 23.695.746 КМ. Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Управи био је 2.461, што је за 39 мање од просјека у претходној години, тако да су и бруто плате и накнаде, у односу на претходну годину, мање за 876.251 КМ. Буџетом за 2017. годину планирано је 2.458 запослених (2.451 у Управи и 7 у Управном одбору), а на 31.12.2017. године у Управи је било 2.410 запослених (2.403 у Управи и 7 у Управном одбору). Управа је на 31.12.2017. године имала 48 мање запослених од броја одобрених у буџету.

Накнаде за продужени рад: Укупне накнаде за продужени рад на 31.12.2017. године износе 216.444 КМ и у односу на претходну годину веће су за 17.225 КМ. Накнаде су углавном исплаћене запосленима у Главној канцеларији у Бања Луци. Као посљедица неадекватне систематизације односно недостатка запослених на појединим мјестима, постојала је потреба за свакодневним ангажманима појединих запослених. Исплата је вршена на основу захтјева за одобрење прековременог рада у којем је наведено које послове треба обавити, разлог немогућности извршавања послова у оквиру редовног радног времена, рјешења о одобравању исплате и евиденције остварених прековремених сати на које је давао сагласност директор Управе.

Управа није користила могућност коришћења слободних дана умјесто исплате накнаде за продужени рад у складу са Одлуком о начину и поступку остваривања права на накнаду за прековремени рад, рад у нерадне дане, ноћни рад и рад у дане државних празника у институцијама БиХ¹⁰.

Препорука

Управа треба, умјесто исплате накнада за продужени рад, када су за то створени услови и уколико околности дозвољавају, размотрити могућност прерасподјеле радног времена у складу са Одлуком Савјета министара БиХ.

¹⁰ Одлука Савјета министара БИХ број 234/08 од 29.12.2008. године

Стимулације: Укупни расходи по основу стимулација на 31.12.2017. године износе 343.275 КМ и у односу на претходну годину већи су за 302.001 КМ. Разлог повећања исплате стимулација у односу на претходну годину је повећан обим посла и додатни ангажман запослених због непопуњености систематизације и недостатка запослених. Правилником о новчаној награди запослених у Управи регулисани су критеријуми, мјерила и поступци додјеле стимулација. У складу са наведеним правилником, запосленима је повремено исплаћивана стимулација, углавном у висини 40% основне плате, за квалитетно и ефикасно обављање послова. Рјешење о исплати стимулација доносио је директор Управе, на основу претходно образложеног приједлога руководиоца основне организационе јединице.

Такође, према Правилнику о признањима и јубиларним наградама Управе, исплаћене су стимулације у висини од 1.000 КМ по запосленом за 17 запослених, поводом обиљежавања дана Управе, за посебне заслуге у раду и исказани допринос у постигнутим резултатима Управе. Годишњи износ исплаћених стимулација није прекорачио дозвољени износ у буџету за ове намјене.

Додатак на плату: Додатак на плату са 31.12.2017. године остварило је 1.754 запослена у Управи (државних службеника и запосленика). Право на додатак додијељено је на основу Правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управе ¹¹ и Одлуке Управног одбора Управе о привременом одређивању појединачног додатка на плату овлашћеним службеним особама Управе ¹² којом је прописано да особама са посебним овлашћењима припада право на додатак на плату на основу посебних услова рада у износу од 20% основне плате. Одлука има привремени карактер, с обзиром да је у одлуци дефинисано да се иста примјењује до доношења посебног акта о критеријумима за утврђивање појединачног додатка на плату.

Управа је припремила Приједлог правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управе којим се дефинише питање овлашћења и овлашћених службених лица распоређених за обављање послова из основне дјелатности Управе у оквиру њене законом утврђене надлежности. Као разлог за израду новог правилника Управа наводи да је постојећи правилник превазиђен, с обзиром на нове околности које су настале након усвајања Правилника о унутрашњој организацији. Последице недостатка новог правилника који треба да регулише додатке на плату у Управи могу бити у неравноправној заступљености права на додатак у односу на поједина радна мјеста.

Посљедњи Приједлог правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управа је доставила Управном одбору 26.10.2017. године, који је на својој сједници од 18.12.2017. године разматрао приједлог наведеног правилника. С обзиром на то да су чланови Управног одбора Управе имали примједбе на приједлог правилника, закључено је да Управни одбор достави примједбе у писаној форми како би Управа могла приступити корекцијама постојећег приједлога правилника. Управни одбор до датума завршетка ревизије није доставио писмене примједбе, тако да нови правилник о додацима још увијек чека коначно усвајање.

Препорука

Препоручујемо да Управа упуту иницијативу Управном одбору Управе у циљу што хитнијег доношења новог Правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним особама Управе.

¹¹ Службени гласник БиХ, број 98/06

¹² Одлука Управног одбора број: 1710/106/08 од 17.10.2008. године

5.1.2 Накнаде запослених

Укупне накнаде трошкова запослених на 31.12.2017. године износиле су 8.975.891 КМ, што је у односу на претходну годину мање за 139.610 КМ. Нето накнаде односе се на накнаде за топли оброк (3.123.534 КМ), накнаде за превоз на посао и са посла (2.812.990 КМ), регрес за годишњи одмор (709.550 КМ), отпремнине због одласка у пензију (394.527 КМ), помоћ у случају смрти (288.840 КМ), накнаде трошкова смјештаја званичника (129.347 КМ), накнаде за одвојен живот (100.048 КМ), помоћ у случају теже инвалидности (79.680 КМ) и јубиларне награде (69.720 КМ).

Исплате свих накнада вршене су у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконским актима Савјета министара БиХ који регулишу поједине врсте накнада.

5.1.3 Издаци телефонских и поштанских услуга

Издаци телефонских и поштанских услуга реализовани су у 2017. години у износу од 1.479.717 КМ што је у односу на претходну годину мање за 67.940 КМ.

Одлуком о коришћењу службених мобилних и фиксних телефона Управе утврђено је право на коришћење мобилних и фиксних телефона, мјесечни и годишњи износи средстава за ове намјене, као и контрола трошкова мобилних и фиксних телефона.

Издаци за мобилне телефоне реализовани су у износу од 22.124 КМ. Накнаду за трошкове мобилних телефона остварује 45 запослених (42 у Управи и 3 у Управном одбору). Издаци за фиксне телефоне реализовани су у износу од 288.118 КМ.

Управа води мјесечну евиденцију и контролу о потрошњи мобилних и фиксних телефона према одобреним лимитима.

Издаци за поштанске услуге остварени су у износу од 1.140.434 КМ. Највећи дио поштанских услуга односи се на квартално достављање ПДВ пријава обвезницима ПДВ-а путем поште. Узрок овако високих трошкова за ове намјене је то што још увијек није имплементиран систем електронског подношења ПДВ пријава који би значајно смањио ове трошкове.

5.1.4 Издаци за употребу возила

У оквиру издатака за текуће одржавање и услуге превоза и горива евидентирани су издаци за употребу возила. Укупни издаци за употребу службених возила у 2017. години износе 804.171 КМ. Издаци се односе на издатке за гориво и моторно уље (439.513 КМ), материјал и услуге за одржавање возила (202.554 КМ), набавку ауто гума (42.704 КМ), регистрацију моторних возила (55.074 КМ), осигурање возила (57.118 КМ) и услуге прања возила (7.208 КМ).

Према Правилнику Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ¹³ Управи је дато право коришћења шест службених возила и то: нижа класа 1 возило, нижа средња класа 4 возила и средња класа 1 возило. Према презентованом прегледу службених возила Управа тренутно располаже са шест службених возила и то са једним возилом ниже средње класе и пет

¹³ Службени гласник БиХ број 26/14

возила средње класа. Констатовано је да Управа није ускладила класе службених возила са класама које су прописане Правилником Савјета министара БиХ. Управа је донијела интерни Правилник о условима и начину коришћења службених возила као и Правилник о условима и начину коришћења специјализованих службених возила на који је сагласност дао Савјет министара БиХ. Укупан број специјализованих службених возила са којима Управа може располагати износи 284 возила. Према интерним евиденцијама, Управа располаже са 290 специјализованих службених возила с тим да је у употреби 261 возило док се 29 возила воде као возила ван употребе, а предложена су за отпис или продају.

Измјенама и допунама Правилника Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине, омогућено је располагање возилима 24 сата дневно уз услов да руководиоца институције својим интерним актом пропише право оваквог располагања. Службеним возилом 24 сата дневно располажу директор и пет помоћника директора. Констатовано је да Управа није интерним актом прописала право располагања возилима 24 сата дневно.

Препорука

Управа је дужна интерним актом утврдити право располагања возилима 24 сата дневно уз одговарајућа образложења давања ових права. Такође Управа је дужна ускладити класе службених возила са класама које су прописане Правилником Савјета министара БиХ.

5.1.5 Закуп имовине и опреме

Издаци за закуп имовине и опрему са 31.12.2017. године износе 1.362.837 КМ. Значајнији трошкови односе се на:

Закуп простора и зграда (442.857 КМ) односи се на канцеларијски простор у Бања Луци за Главну канцеларију (приземље и спрат) површине 828,6 м² гдје мјесечна закупнина износи 25.000 КМ, канцеларијски простор у Бања Луци за Регионални центар (приземље) површине 416 м² гдје мјесечна закупнина износи 6.240 КМ, простор површине 220 м² изнајмљен од физичке особе у Бања Луци за потребе лабораторије са мјесечном закупнином у износу од 4.400 КМ и пословни простор у Бања Луци за Главну канцеларију (приземље) површине 55 м² са мјесечном закупнином од 1.650 КМ.

Закуп складишног простора (376.161 КМ) односи се на закуп простора за централно складиште у Бања Луци површине 10.280 м² са мјесечном закупнином у износу од 31.347 КМ.

Закуп водова и дигиталних канала (445.412 КМ) односи се на фактурисане износе закупа водова од стране три оператора.

Трошкови закупа плаћају се по испостављеним рачунима у складу са уговореним цијенама.

5.1.6 Услуге штампања пореских маркица

Услуге штампања пореских маркица остварене у 2017. години износе 2.304.137 КМ. Услуге се односе на штампање акцизних маркица за дуван, алкохол, брашно и кафу. По пријему захтјева за штампање акцизних маркица од регионалних центара, Главна

канцеларија у Бања Луци обједињава захтјеве за штампање, те исте доставља штампарији овлаштеној за штампање акцизних маркица. Овлаштена штампарија за штампање акцизних маркица је „Графотисак“ д.о.о. Груде са којом је закључен Оквирни споразум. Увидом у фактуре утврђено је да фактурисане цијене одговарају уговореним цијенама. У прилогу фактуре се налази потписана отпремница која потврђује да су акцизне маркице преузете од наручиоца као и извод да је наручилац платио трошкове штампања акцизних маркица.

5.1.7 Капитални издаци

Укупна расположива вриједност капиталних издатака у 2017. години износила је 2.373.227 КМ. Реализација капиталних издатака са 31.12.2017. године износила је 2.183.953 КМ што у односу на расположива средства износи 92%. Значајне ставке капиталних издатака односе се на софтвер за електронско управљање документима (1.298.700 КМ), набавку компјутерске опреме (473.526 КМ), набавку возила (102.665 КМ) и набавку намјештаја (34.148 КМ).

5.1.8 Вишегодишња капитална улагања

Вриједност расположивих средстава за вишегодишњих капиталних улагања у 2017. години износила је 81.894.898 КМ. Структуру расположивих средстава чине средстава пренесена из претходне године (61.357.303 КМ) и средстава планирана из сукцесије на основу наплате клириншког дуга од Руске Федерације (7.000.000 КМ), што укупно износи 68.357.303 КМ, те средства одобрена у буџету за 2017. години у износу 13.537.595 КМ.

У Табели 1.1. приказан је преглед расположивих и утрошених средстава за вишегодишња капитална улагања:

Табела 1.1.

Износи у КМ

Ред бр.	Назив пројекта	Расположива средства у 2017. години			Утрошена средства у 2017. години	Нереализована средства
		Пренесена средства у 2017. годину	Средства одобрена у 2017. години	Укупно		
1	2	3	4	5=3+4	6	7=5-6
1	Припрема и изградња ГП Бијача (средства УМТС)	47.499		47.499		47.499
2	Изградња и опремање граничног прелаза Градишка (сред. УМТС)	3.162.405		3.162.405	3.162.405	0
3	Имплементација NCTS система	120.693		120.693		120.693
4	Реконструкција и изградња граничних прелаза Вардиште, Увац, Горица, Иваница, Делеуша, Ужљебић	2.463.220		2.463.220	1.974.301	488.918
5	Изградња објекта за Регионални центар Мостар	5.556		5.556	1.802	3.755
6	Изградња објекта за Регионални центар Тузла	60.664		60.664		60.664
7	Набавка и опремање објекта за Регионални центар Сарајево	1.134		1.134		1.134
8	Изградња и опремање граничног прелаза Градишка	7.612.570	5.837.595	13.450.165	3.705.077	9.745.088
9	Изградња граничних прелаза Бијача и Свилај	5.927.955		5.927.955	79.326	5.848.629
10	Набавка и опремање објекта за Главну канцеларију и Регионални центар Бања Лука	37.900.000		37.900.000		37.900.000
11	Израда нове пореске апликације у IS Управе	3.614.955	2.000.000	5.614.955	4.799.691	815.264
12	Изградња и опремање нових и реконструкција постојећих објеката на ГП Вардиште и у ваздушним лукама Мостар и Тузла за потребе смјештаја запослених у Јединицама Граничне полиције, царинским испоставама Управе и запослених у инспекцијским службама	440.653	3.000.000	3.440.653	1.190.301	2.250.352
13	Изградња ГП Братунац - Љубовија (Клириншки дуг РФ)	7.000.000		7.000.000	20.663	6.979.337
14	Имплементација резервне локације за царински и порески подсистем IS Управе	0	2.700.000	2.700.000		2.700.000
	Укупно:	68.357.303	13.537.595	81.894.898	14.933.567	66.961.332

Укупна реализација вишегодишњих капиталних улагања на 31.12.2017. године износила је 14.933.567 КМ или 18% у односу на укупна расположива средства за ове намјене. Највећи дио реализације вишегодишњих капиталних улагања односи се на:

- изградњу Граничног прелаза Градишка у оквиру пројекта „Изградња и опремање ГП Градишка“ који је финансиран из средстава УМТС дозвола и буџета у износу 6.867.482 КМ (радови II фазе изградње прелаза, задржане ретенције по окончаним привременим ситуацијама, задржане ретенција по радовима I фазе и остали трошкови који се односе на услуге надзорног органа, пуштање у рад колске ваге и др.).
- израду новог пореског софтвера у оквиру пројекта „Израда нове пореске апликације у информационом систему Управе“ који је финансиран из буџета у износу 4.799.691 КМ (плаћено 60% уговорене вриједности из 2016. године).

Низак проценат реализације вишегодишњих капиталних улагања највећим дијелом односи се на нереализована средства која су одобрена за пројекат „Набавка и опремање објекта за Главну канцеларију и Регионални центар Бања Лука“ у износу од 37.900.000 КМ.

Пројекат је одобрен по законима о буџету институција БиХ од 2012. до 2017. године и одлукама о вишегодишњим капиталним улагањима за 2012, 2013. и 2015. годину¹⁴. Одлука о вишегодишњим капиталним улагањима из 2015. године одобрена је закључно са 2017. годином.

Управа је у два наврата покренула процедуру набавке објекта за Главну канцеларију и Регионални центар Бања Лука. Такође, Управа је у текстуалном дијелу Извјештаја о извршење буџета за 2017. годину образложила статус свих вишегодишњих капиталних улагања укључујући и средства која су одобрена за набавку поменутог објекта.

Процедура набавке објекта за Главну канцеларију и Регионални центар Бања Лука покренута је путем јавног огласа за прикупљање понуда за куповину пословног објекта у Бања Луци 15.06.2017. године и 27.03.2018. године. Тендерска документација, која је саставни дио јавног огласа, садржи податке о предмету набавке, опису предмета набавке, садржају понуде, критеријумима за додјелу уговора, и друго.

Према условима из тендерске документације, објекат треба да се налази на подручју града Бања Лука на удаљености не већој од три километра од садашњег сједишта Главне канцеларије у Бања Луци. Такође, објекат треба садржавати двије засебне цјелине са посебним улазима површине цца 7.500 метара квадратних за потребе Главне канцеларије и простор површине цца 4.500 метара квадратних за Регионални центар Бања Лука. Критеријуми за избор најповољније понуде за додјелу уговора је економски најповољнија понуда уз примјену два подкритеријума (понуђена цијена - 85 бодова и квалитет градње - 15 бодова). Услови код оба јавна огласа су исти.

¹⁴ Првом Одлуком Савјета министара БиХ број: 51/12 од 02.07.2012. године одобрена су средства за изградњу објекта за Регионални центар Бања Лука у износу 25.901.214 КМ са планираном структуром улагања.

Другом Одлуком Савјета министара БиХ о измјенама и допунама прве одлуке број: 95/13 од 9.12.2013 године одобрена су средства за набавку објекта (36.000.000 КМ) и опремање објекта (1.901.214 КМ) за Главну канцеларију и Регионални центар Бања Лука, са новом структуром улагања по годинама што укупно износи 37.901.214 КМ.

Трећом Одлуком Савјета министара БиХ број: 20/15 од 09.03.2015. године, којом су стављене ван снаге претходне двије одлуке, одобрена су средства за набавку објекта (36.000.000 КМ) и опремање објекта (1.900.000 КМ) за Главну канцеларију и Регионални центар Бања Лука са новом структуром улагања по годинама што укупно износи 37.900.000 КМ.

Код првог јавног огласа процедура је окончана поништењем поступка јер није достављена ниједна понуда. Код другог јавног огласа, независно од огласа, достављена је на инфо страницу Управе понуда једног понуђача за земљиште и изградњу зграде. Понуда није задовољавала услове јавног огласа, тако да је и ова процедура окончана поништењем поступка јер није достављена ниједна квалификована понуда.

Препорука

С обзиром да су средства пројекта одобрена закључно са 2017. годином, препоручујемо да Управа заузме проактиван приступ у циљу проналажења трајног рјешења смјештаја за Главну канцеларију и Регионални центар у Бања Луци, те покрене активности према Управном одбору Управе и Савјету министара БиХ у дијелу који захтијева измјену одлуке из 2015. године која је истекла закључно са 2017. годином (нпр. преименовање одлуке у „изградња објекта“ умјесто „набавка објекта“, или измјену одлуке у правцу усмјеравања средстава у друге намјене).

5.2 Приходи од индиректних пореза

Управа је у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године вршила прикупљање прихода на Јединствени рачун Управе, као и распоdjелу средстава са јединственог рачуна корисницима прихода сагласно Закону о уплатама на јединствени рачун и распоdjели прихода¹⁵ и Правилнику о уплаћивању индиректних пореза и осталих прихода и такси¹⁶, као и Правилником о одређивању износа резерве на Јединственом рачуну за измиривање обавеза у вези са индиректним порезима¹⁷.

Управа је у 2017. години прикупила на Јединствени рачун **7 милијарди и 44 милиона КМ**, што је за 6,11% више у односу на прикупљене приходе у 2016. години. Управа је извршила распоdjелу и дозначавање прикупљених прихода у 2017. години у износу од 7 милијарди и 40 милиона КМ, сагласно одлукама Управног одбора и према важећим коефицијентима распоdjеле¹⁸, тако да су након издвајања средстава за минималне резерве у сврху обезбјеђења поврата средстава обвезницима (1.319.282.353 КМ) и за путарине (153.030.480 КМ), корисницима дозначена средства како слиједи: за финансирање институција БиХ (750.000.000 КМ), у корист Федерације БиХ (3.092.151.667 КМ), у корист Републике Српске (1.554.082.657 КМ) и у корист Брчко дистрикта БиХ (171.012.254 КМ). Управа је преглед наплаћених и распоређених прихода приказала у посебном Годишњем извјештају о наплаћеним и распоређеним приходима од индиректних пореза на Јединствени рачун Управе за период од 01.01. до 31.12.2017. године¹⁹.

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 55/04, 34/07 и 49/09

¹⁶ Службени гласник БиХ, број 99/07, 31/08, 51/09 и 54/16

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 59/04

¹⁸ Одлуком Управног одбора утврђени су привремени коефицијенти распоdjеле за период јануар-март у износу ФБиХ 63,93%, РС 32,52% и БД 3,55% и за период април-јуни у износу ФБиХ 64,26%, РС 32,19% и БД 3,55% који су се примјељивали до 31.12.2017. године.

¹⁹ Број: 02/4-16-3-8-215-1/18 од 28.03.2018. године

5.3 Преглед прихода и примитака

У прегледу прихода, примитака и финансирања по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2017. године, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 28.854.237 КМ, што је у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2017. годину више за 1.622.237 КМ.

Значајни приходи односе се на приходе од административних такси које су остварене у износу од 28.327.126 КМ, што чини 98% свих остварених прихода. Од прихода по основу административних такси значајни приходи односе се на приходе по основу такси у царинском поступку (16.837.070 КМ) и приходе по основу накнаде трошкова штампања и куповине пореских и контролних маркица (2.553.169 КМ).

Приходи од такси у царинском поступку: Констатовано је да Управа нема успостављен одговарајући систем праћења и контроле наплате прихода по основу такси у царинском поступку, односно Управа не врши периодично поравнање прихода на начин да се пореде подаци из Главне књиге трезора о уплатама са документацијом која доказује уплате. Због великог обима ових прихода у току године Управа не може обезбиједити ручно поравнање ових прихода, односно не постоје техничке могућности електронске провјере уплата и усаглашавања наплаћених прихода са приходима који су евидентирани у Главној књизи трезора.

Приходи од куповине пореских и контролних маркица: Код прихода остварених по основу накнаде трошкова штампања и куповине пореских и контролних маркица констатовано је како су успостављене интерне контроле у поступку подношења захтјева за штампање и издавање и наплате акцизних маркица. Управа има успостављен регистар захтјева за штампање акцизних маркица. Захтјев садржи цијену коју подносилац захтјева уплаћује на рачун прихода буџета. Управа прима захтјев само уколико су плаћени трошкови штампања тако да нема кашњења у плаћању као ни потраживања за неплаћене услуге штампања. Међутим, Управа не врши усаглашавање прихода појединачно за сваки рачун са рачуном евидентираним у Главној књизи трезора.

Претходних година су постојале одређене иницијативе Управе према Министарству финансија и трезора БиХ у циљу рјешавања овог проблема, при чему је понуђен начин рјешавања ових усклађивања. Међутим, Министарство финансија и трезора БиХ није прихватило понуђена рјешења Управе која би омогућила контролу наплате ових прихода.

5.4 Биланс стања

У Билансу стања на 31.12.2017. године исказана су укупна средства у износу од 141.104.045 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 153.087.727 КМ.

У Табели 2. приказана је структура средстава и обавеза Управе.

Табела 2.

Износи у КМ

Опис	Салдо 31.12.2016	Салдо 31.12.2017	Индекс 3/2
1	2	3	4
Готовина, краткорочна потраживања и залихе	323.301	331.845	103
Стална средства	73.428.653	140.772.200	192
Укупно актива:	73.751.945	141.104.045	191
Краткорочне обавезе и разграничења	10.797.081	12.315.527	114
Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	-
Извори средстава	73.428.653	140.772.200	192
Укупно пасива:	84.225.734	153.087.727	182

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу извјештаја.

5.4.1 Средства

Готовина, краткорочна потраживања и залихе исказани су у износу од 331.845 КМ, што је за 8.544 КМ више у односу на претходну годину. Значајне ставке односе се на новчана средства у благајнама Главне канцеларије и регионалним центрима у износу од 48.879 КМ, те остала потраживања у износу од 280.312 КМ (аконтације за службени пут, потраживања за штете од осигуравајућих друштава и потраживања за рефундацију накнада боловања).

Стална средства исказана су по садашњој вриједности средстава у износу од 140.772.000 КМ, за 67.343.547 КМ више у односу на претходну годину (највећи дио повећања односи се на пренос са ванбилансне евиденције у билансну евиденцију по основу преноса грађевинских објеката у употреби који су изграђени из донаторских средстава).

Укупна набавна вриједност сталних средстава износи 185.946.859 КМ, а исправка вриједности 45.174.659 КМ. Разлику чини садашња вриједност сталних средстава која одговара изворима средстава.

У ванбилансној евиденцији Управе приказана је стална имовина коју Управа користи и која потиче од бивших ентитетских царинских управа а односи се на стална средства евидентирана по набавној вриједности у износу 27.477.058 КМ, чија је исправка вриједности 11.425.882 КМ, а садашња вриједност 16.051.176 КМ. Управа је, у циљу рјешавања питања укњижења имовине бивших царинских управа, доставила писмени захтјев ентитетским министарствима финансија и Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ за доношење адекватне одлуке на основу које би се предметна средства искњижила из њихових евиденција и укњижила на билансне позиције у оквиру система Главне књиге трезора.

Управа је на основу одлуке извршила пренос донираних граничних прелаза који су грађени средствима Европске комисије и покретне опреме на основу сагласности Владе Брчко дистрикта БиХ из ванбилансне евиденције у билансну евиденцију. Укупно је пренесено 53.630.444 КМ садашње вриједности ових средстава. Средства која још увијек нису пренесена, а која су евидентирана ванбилансно износе 16.051.176 КМ, исказана по садашњој вриједности.

Препорука:

Препоручујемо да Управа настави са рјешавањем преостале имовине бивших царинских управа и преноса средстава у билансне позиције Управе.

5.4.2 Обавезе

Краткорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 12.315.527 КМ, што је, у односу на претходну годину, више за 1.518.446 КМ. Значајне краткорочне обавезе и разграничења односе се на:

- обавезе према добављачима (4.085.558 КМ) које се измирују према утврђеној динамици у 2018. години
- обавезе према запосленима (5.756.312 КМ) које се односе на обавезе по основу бруто плата и накнада запослених за децембар 2017. године које су исплаћене у јануару 2018. године
- краткорочна разграничења исказана на 31.12.2017. године (2.465.110 КМ). Значајан износ односи се на разграничене расходе (2.374.076 КМ) који се односе на обавезе настале по основу резервисања за капитална улагања по основу уговора закључених у 2017. години у износу 1.423.386 КМ (набавка софтвера за електронско управљање документима, набавка информатичке опреме и набавка услуга од „Oracle BH“ за Главну књигу Јединственог рачуна Управе, затим 5 % ретенције по уговорима "Нискоградња" Лакташи за I фазу изградње ГП Градишка, "ИТЦ" Зеница за II фазу изградње ГП Градишка и "Промарк" Мостар за аеродром Мостар у износу 780.775 КМ, те укапулисана средства претходних година за експропријацију земљишта ради реконструкције и изградње граничних прелаза Горица и Ивањица у износу 169.008 КМ.

Утврђено је да са даном завршетка ревизије није реализовано 2.408.578 КМ краткорочних разграничења.

Препорука

Управа треба предузети активности на затварању краткорочних разграничења реализацијом обавеза по овом основу.

5.4.3 Попис средстава и обавеза

На основу одлуке и упутства о редовитом годишњем попису у Управи на 31.12.2017. године извршен је попис имовине, потраживања и обавеза. Именоване су комисије за попис и одређени рокови пописа (18.12.2017. године почетак пописа и 05.02.2018. године крајњи рок за завршетак пописа). Централна пописна комисија је била дужна прикупити извјештаје пописних комисија, сачинити збирни извјештај о попису и исти доставити директору Управе најкасније до 19.02.2018. године.

Пописивању сталних средстава се приступило уз помоћ информатичке апликације путем електронског читавања бар кодова на основним средствима, што је знатно олакшало пописивање.

Директор Управе је 21.02.2018. године донио Одлуку о усвајању редовитог годишњег пописа сталних средстава на 31.12.2017. године те начину књижења инвентурних разлика. Наведеном одлуком у већини случајева су прихваћени захтјеви пописних комисија из Регионалних центара, а у вези са расходовањем сталних средстава, чиме је стварно стање по попису усклађено са књиговодственим стањем.

Комисија за попис обавеза извршила је попис обавеза на 31.12.2017. године. У извјештају комисије за попис приложена је спецификација добављача из ИСФУ система са појединачним износима неизмирених обавеза. Поступцима ревизије нису утврђене значајне неправилности приликом пописа средстава и обавеза.

5.5 Преглед динамике запошљавања

Према прегледу динамике запошљавања у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године у Управи је планирано 2.458 запослених. Укупан број запослених на крају године износио је 2.410. Систематизацијом радних мјеста предвиђено је 2.800 (2.787 у Управи и 13 у Управном одбору Управе). У односу на укупан број систематизованих радних мјеста, недостаје 390 запослених (384 у Управи и 6 у Управном одбору). На неодређено вријеме било је 2.323 запослених, а на одређено вријеме 87. У Управи није било пријема запосленика након непрекидног рада на одређено вријеме у периоду дужем од двије године, као ни пријема приправника. Током 2017. године није било пријема државних службеника на неодређено вријеме и запосленика на одређено вријеме. Управа је расписала конкурс за попуну радних мјеста на којима тренутно раде запосленици, примљени у ранијем периоду и ангажовани уговором о раду на одређено вријеме. Управа је у децембру 2017. године окончала конкурсну процедуру и извршила пријем 44 запосленика који су засновали радни однос на неодређено вријеме.

У Управи је у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године престао радни однос за 71 запосленог, због стицања услова за старосну пензију, споразумног престанка радног односа, изрицања дисциплинске мјере престанка радног односа, случаја смрти, прекида уговора о раду на одређено вријеме и др. Са 31.12.2017. године 17 запослених је било на неплаћеном одсуству.

Управа је 30.08.2016. године упутила Савјету министара БиХ захтјев за давање сагласности за одобравање додатног запошљавања за 265 запослених у односу на систематизовани број радних мјеста, а касније, 14.02.2017. године за 126 запослених у односу на број извршилаца одобрен буџетом. У захтјеву су наведена образложења у смислу недостатка одговарајућег кадра што може узроковати потешкоће у организацији рада са мање извршилаца у односу на систематизацију односно одобрени број запослених у буџету. Савјет министара БиХ је 08.04.2017. године, седам мјесеци након првог достављеног захтјева, одобрио Управи додатно запошљавање 120 извршилаца, што може утицати на несметано функционисање Управе и одржавање система индиректног опорезивања.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Управа је донијела План јавних набавки за 2017. годину како је прописано Законом о јавним набавкама. За сваки поступак јавне набавке, одлуком директора, формирана је комисија која проводи поступке јавних набавки.

Према презентованим подацима, Управа је у 2017. години спровела 108 поступака јавних набавки из текућих издатака (31 отворени, 22 конкурентска, 3 преговарачка, 9 поступака у складу са Анексом II Дио Б и 43 директна поступка), од којих 23 поступка нису окончана у 2017. години. Вриједност закључених уговора у поступцима јавних набавки из текућих издатака износи 5.240.067 КМ. Поступцима ревизије прегледано је 16 поступака (15 отворених и 1 конкурентски) чија вриједност уговора износи 3.374.637 КМ или 64% укупне вриједности закључених уговора.

Управа је у 2017. години спровела 42 поступка јавних набавки из капиталних издатака (8 отворених, 6 конкурентских, 1 преговарачки и 27 директних поступака), од којих 2 поступка нису окончана у 2017. години. Вриједност закључених уговора у поступцима јавних набавки из капиталних издатака износи 3.120.402 КМ. Поступцима ревизије прегледана су 4 отворена поступка чија вриједност закључених уговора износи 2.858.825 КМ или 92% укупне вриједности закључених уговора.

Такође, поступцима ревизије су обухваћени и поступци јавних набавки започети у 2016. години, а који су окончани у 2017. Години. Укупно је спроведен 21 поступак код којих вриједност закључених уговора износи 3.772.145 КМ. Поступцима ревизије су обухваћена 2 отворена поступка чија вриједност уговора износи 3.225.580 КМ или 86% укупне вриједности закључених уговора.

Наводимо општа запажања и слабости уочене током ревизије процеса јавних набавки:

Управа нема интерни правилник који уређује процедуре јавних набавки (учесници, одговорности, начин обављања послова јавних набавки у складу са законом, итд.).

Такође, поједини чланови у комисијама за јавне набавке истовремено су и запослени у Одјелу за административне послове-Група за набавке, који су задужени за израду тендерске документацију, евалуацију понуда и послове након евалуације. Из наведеног произилази да нису успостављене контролне активности везане за раздвајање дужности у овом процесу што може угрозити непристрасност и објективност у поступцима јавних набавки.

Препорука

Управа треба интерним актом уредити процедуре набавки које подразумијевају утврђивање критерија приликом одређивања предмета набавке, начина провођења набавки и начин процјене вриједности набавке.

Такође, потребно је да Управа успостави контролне активности везане за раздвајање дужности приликом обављања послова које се односе на комисију за јавне набавке.

Увидом у реализацију укупно покренутих поступака јавних набавки те тестирањем процедура значајнијих окончаних поступака јавних набавки који се односе на набавке

роба, услуга и радова, као и информационе системе, утврђени су одређени недостаци које наводимо у наставку.

6.1 Набавка роба, услуга и радова

Набавка горива: На основу одлуке о поступку јавне набавке, 08.06.2017. године је покренут отворени поступак за набавку горива. Процијењена вриједност набавке по лотовима (4 лота) износила је 530.000 КМ, а достављено је пет понуда за лот 1 и 2, двије понуде за лот 3 и три понуде за лот 4. Све понуде су биле квалификоване, а поступак јавне набавке није понављан. Вриједност закљученог уговора износила је 523.000 КМ, а изабран је понуђач који је био изабран у претходном поступку.

Управа није благовремено започела и окончала процедуре за набавку горива, због жалби понуђача, тако да је за одређени период (четири мјесеца) набављала гориво од претходних добављача са којима су истекли оквирни споразуми и уговори о набавци у којима су биле дефинисане процедуре усклађивања цијена горива у односу на статистичке податке.

У том периоду Управа није могла примјењивати погодности у виду смањења цијене горива у односу на цијену коју је објавила Агенција за статистику БиХ, како је то било дефинисано ранијим оквирним споразумима.

Препорука

Управа треба на вријеме да започне процедуре набавки горива, узимајући у обзир могуће ризике дужег трајања процедура због евентуалних жалби понуђача, поништавања или понављања поступака.

Набавка лож уља: Одлука о покретању поступка набавке лож уља донесена је 14.02.2017. године. Набавка је проведена путем отвореног поступка са намјером закључивања оквирног споразума. Процијењена вриједност оквирног споразума са роком важења двије године износила је 632.479 КМ. Записником са отварања понуда као и записником комисије утврђено је да су пристигле четири понуде које су оцијењене као прихватљиве. Одлука о избору најповољније понуде два пута је мијењана на основу жалби понуђача и закључка Уреда за разматрање жалби од 23.08.2017. године. Оквирни споразум закључен је 15.09.2017. године са најповољнијим понуђачем који није био изабран 2016. године.

На основу Оквирног споразума потписан је Уговор о набавци и испоруци лож уља 25.10.2017. године са роком важења од једне године. Вриједност закљученог оквирног споразума износила је 279.090 КМ на годишњем нивоу.

Иако је вриједност набавке процијењена за двије године трајања оквирног споразума како је и наведено у тендерској документацији, количине и спецификације набавки на основу којих је извршена евалуација понуда и изабран најповољнији понуђач постављене су на годишњем нивоу. Оквирни споразум закључен је на основу планиране годишње вриједности набавке као и купопродајни уговор. Исти недостатак у процедурама јавних набавки констатовали смо код набавке услуга штампања евиденцијских маркица за обиљежавање брашна.

Препорука

Управа је дужна да, за набавке које предвиђају могућност закључивања оквирних споразума на више година, количинске спецификације предмета набавки припреми у складу са максималном вриједношћу оквирног споразума и да закључује појединачне уговоре за сваку појединачну набавку.

Набавка и испорука тонера: Одлука о покретању поступка набавке и испоруке тонера донесена је 13.07.2017. године. Набавка је проведена путем отвореног поступка са намјером склапања оквирног споразума уз примјену е-аукције а предмет набавке је подијељен у шест лотова према типовима уређаја. Процијењена вриједност оквирног споразума са роком трајања од двије године износила је 358.000 КМ без ПДВ. Поступак није понављан и није било покретања жалбеног поступка, а изабрано је више различитих понуђача.

Понуде су достављене за сваки лот, с тим да је аукција извршена за лотове I и IV, с обзиром на то да је за исти пристигло више понуда, док за лотове II и III није проведена аукција јер је по сваком од ова два лота пристигла по једна понуда, а за лотове V и VI једини понуђач који је аплицирао није био квалификован, тако да је поступак додјеле уговора за те лотове окончан отказивањем-поништењем поступка.

За лотове II и III додијељени су оквирни споразуми на основу почетних понуда с обзиром на то да је достављена једна понуда (за лот II у вриједности 144.000 КМ и лот III у вриједности 2.000 КМ). За лот I по окончаној аукцији додијељен је оквирни споразум на износ од 44.000 КМ са ПДВ понуђачу који је током аукције умањио почетну цијену за 56,01%, док је за лот IV додијељен оквирни споразум на износ 4.000 КМ понуђачу који је умањио почетну цијену за 80,56%.

У обрасцу за цијену понуде који је саставни дио тендерске документације, Управа је навела минимални број копија који требају штампати понуђени тонери. Међутим Управа није прописала, односно осигурала начине доказивања испуњености тако постављеног услова.

Препорука

Управа треба да тендерском документацијом пропише начине доказивања испуњености услова постављених у обрасцу за цијену понуде, што би потврдило правилност одабира у поступцима јавних набавки.

Набавка радова - Извођење радова на изградњи новог објекта „Ваздушна лука Мостар“: Одлука о провођењу отвореног поступка прикупљања понуда за извођење радова на изградњи новог објекта „Ваздушна лука Мостар“, процијењене вриједности 1.709.402 КМ, донесена је 14.12.2016. године. Записником са отварања понуда од 30.01.2017. године констатовано је да је понуде доставило десет понуђача. Записником о раду комисије и оцјени понуда од 16.03.2017, оцијењено је да је квалификовано девет понуда и на основу критерија најниже цијене технички задовољавајуће понуде оцијењена је најповољнија понуда у износу од 1.732.146 КМ. Одлука о избору најповољније понуде донесена је 17.03.2017. године.

Управа је тендерском документацијом поставила минималне услове које понуђачи требају да испуњавају у вези са техничком и професионалном способношћу, а један од тих услова је била лиценца за извођење радова на објектима високоградње.

Оцјена техничке и професионалне способности понуђача требала је да буде извршена на основу доказа, писмене изјаве да ће изабрани добављач, прије закључења уговора, у року од 8 дана од дана пријема обавјештења о оцјени најповољнијег понуђача, доставити овлашћење, лиценцу за извођење радова на објектима за које одобрење издаје Федерално министарство просторног уређења (радови на објектима високоградње).

Међутим, изабрани понуђач није доставио писмену изјаву већ је у својој понуди доставио лиценцу која је важила до 13.03.2017. године.

Обавјештење о избору најповољније понуде послато је свим понуђачима 23.03.2017. године, тако да је изабрани понуђач био обавезан доставити лиценцу 31.03.2017. године. Међутим, из достављене документације видљиво је да је исти доставио лиценцу и овлашћење 20.06.2017. године. Уговор о извођењу радова, након прибављеног мишљења Правобранилаштва БиХ, потписан је 22.06.2017. године са роком извођења радова од 210 календарских дана, рачунајући од дана увођења изабраног понуђача у посао. У међувремену, Управа је дописом од 17.04.2017. године захтијевала од изабраног понуђача да им достави, прије закључења уговора, лиценцу за обављање дјелатности и лиценцу за извођење радова на име руководиоца градилишта, а изабрани добављач је доставио доказ да је 07.03.2017. године поднио Федералном министарству просторног уређења захтјев за издавање лиценце и да процедура продужења лиценце траје одређено вријеме.

Препорука

Управа је дужна да се придржава свих услова постављених у тендерској документацији, што би омогућило правичан приступ и једнак третман према свим понуђачима у поступку јавне набавке.

6.2 Набавка информационих система

Набавка и испорука информатичке опреме, софтвера и електронске опреме: На основу одлуке о поступку јавне набавке, покренут је отворени поступак набавке и испорука информатичке опреме, софтвера и електронске опреме процијењене вриједности 414.925 КМ без ПДВ-а (лот 1 - набавка и испорука информатичке опреме - компјутерске и комуникационе, процијењене вриједности 398.258 КМ без ПДВ-а и лот 2 – набавка и испорука софтвера процијењене вриједности 16.667 КМ без ПДВ-а). Тендерска документација за софтвер преузета је 44 пута, а достављене су двије квалификоване понуде. За компјутерску опрему није достављена ниједна понуда.

Поступак јавне набавке за софтвер није понављан и није било жалби понуђача у поступку. Вриједност закљученог уговора за набавку софтвера износио је 11.680 КМ са ПДВ-ом, а изабран је понуђач који није изабран у претходном поступку.

У поновљеном поступку, на основу одлуке о поступку јавне набавке, покренут је отворени поступак набавке и испоруке информатичке и електронске опреме процијењене вриједности 398.258 КМ без ПДВ-а. Тендерска документација за софтвер преузета је 44 пута, а, а достављена је једна квалификована понуда. Вриједност закљученог уговора износила је 398.230 КМ без ПДВ-а.

Елементи техничке и професионалне способности су коректно дефинисани на начин да омогућавају активну конкуренцију. Техничка спецификација није имала елементе позивања на робе одређене робне марке ради фаворизовања одређених понуђача.

Међутим, Управа није компјутерску и комуникациону опрему подијелила на посебне лотове. Оваква пракса може резултирати неекономичном процедуром набавке. Такође, спецификована је набавка 30 трајних лиценци за *Microsoft Windows Professional 10* за новији оперативни систем, које не смију бити везане за хардвер. Приликом набавке оперативних система за државне институције препоручена је набавка „Original Equipment Manufacturer“ (ОЕМ) лиценци уз рачунаре као најповољније рјешење. Ради ефикасности система, Управа се определијелила за лиценце које нису везане за хардвер који се набавља али су скупље од ОЕМ лиценци. Гаранција за добро извршење уговора у износу од 5% вриједности уговора је правовремено достављена.

Препорука

Управа треба размотрити да ли је економичнији модел набавке подјела компјутерске и комуникационе опреме на лотове, те сходно томе у перспективи одабрати повољнији модел набавке.

Такође сматрамо да приликом набавке лиценци за оперативне системе треба набављати ОЕМ лиценце уз рачунаре у свим ситуацијама гдје то задовољава техничке захтјеве, јер се исто намеће као најекономичније рјешење.

Набавка услуга обнове подршке произвођача за хардвер и одржавања система инфраструктуре јавних кључева (Public key infrastructure – PKI): На основу одлуке о поступку јавне набавке, покренут је отворени поступак набавке услуга обнове подршке произвођача за хардвер и одржавања система PKI процијењене вриједности 299.145 КМ без ПДВ-а. Тендерска документација за софтвер преузета је 16 пута, а достављена је једна квалификована понуда. Поступак јавне набавке није понављан и није било жалби понуђача у поступку. Вриједност закљученог уговора износила је 349.245 КМ са ПДВ-ом.

Уговором је поред услуга подршке хардверу (202.500 КМ без ПДВ-а) обухваћено одржавање PKI система (96.000 КМ без ПДВ-а) које се фактурише у 12 једнаких мјесечних анuitета. Уговорени износ за одржавање PKI система премашује стандардне тржишне трошкове одржавања софтвера који се најчешће крећу у висини 20% од вриједности софтвера.

Препорука

Управа треба да размотри вриједности услуга одржавања ПКИ софтвера те износе ускладити са стандардним тржишним трошковима одржавања софтвера.

Набавка и испорука платформе за резервну локацију: Савјет министара БиХ је донио Одлуку о одобравању вишегодишњег пројекта „Имплементација резервне локације за царински и порески подсистем информационог система Управе“. Наведеном Одлуком је дефинисано да се пројекат финансира из средстава Буџета институција БиХ у фазама:

- а) 2017. година – планирано из буџета 2.700.000,00 КМ
- б) 2018. година – планирано из буџета 3.300.000,00 КМ
- УКУПНО 6.000.000,00 КМ

На основу одлуке о поступку јавне набавке, покренут је отворени поступак набавке и испоруке платформе за резервну локацију, процијењене вриједности 2.307.692 КМ без ПДВ-а. Тендерска документација за софтвер преузета је 24 пута, а достављена је једна квалификована понуда. Поступак јавне набавке није понављан и није било жалби понуђача у поступку. Вриједност закљученог уговора износила је 2.295.000 КМ без ПДВ-а.

Елементи техничке и професионалне способности су коректно дефинисани на начин да омогућавају активну конкуренцију. Техничка спецификација није имала елементе позивања на робе одређене робне марке ради фаворизовања одређених понуђача. Достављена је гаранција за добро извршење уговора у износу од 5% вриједности уговора. Понуђач је за предметну набавку понудио гаранцију за опрему од 12 мјесеци. Извршена је испорука и конфигурација хардвера, анализа, тестни сценариј и миграција базе података нове транзитне апликације и базе податка царинског подсистема, али још увијек није географски дефинисана резервна локација.

Управа је израдила спецификацију опреме и лиценци потребних за системску платформу за резервну локацију информационог система а износ процијењених средстава за потребе пројекта је дефинисан на основу консултација са спољним експертима из ове области. Ревизија није могла да се увјери у постојање одговарајућег писаног образложења у сегменту који се односи на износ процијењених средстава за потребе овог пројекта.

Препорука

Потребно је да Управа сачињава писане анализе које би поткријепиле процијењену вриједност пројекта. Такође, Управа треба да размотри да у оваквим ситуацијама тражи гаранцију од минимално 36 мјесеци на опрему сличног типа те да дефинише географску резервну локацију и на њој имплементира планирану платформу.

Набавка, испорука и уградња дијелова и одржавање радних станица: На основу одлуке о поступку јавне набавке, покренут је отворени поступак набавке, испоруке и уградње дијелова и одржавање радних станица процијењене вриједности 146.000 КМ без ПДВ-а. Тендерска документација за софтвер преузета је 13 пута, а достављена је једна квалификована понуда. Није било жалби понуђача у поступку. Вриједност закључених оквирних споразума на период од двије године износи 146.000 КМ без ПДВ-а, а изабран је понуђач који је био изабран у претходном поступку. Уговорима је дефинисана гаранција од 13 мјесеци за резервне дијелове и за извршене услуге одржавања.

Прегледом понуде уочено је да се на списку резервних дијелова налазе застарјеле компоненте за које је понуђач понудио цијену од једну КМ. Комисија није провјеравала да ли се ради о неприродно ниској цијени овог дијела понуде. Постоји могућност да због застарјелости специфицираних компоненти понуђач неће моћи испоручити исте, него ће морати понудити замјенске компоненте које нису предвиђене предметном понудом.

Препорука

Управа треба у сличним ситуацијама да провјери да ли се ради о неприродно ниским цијенама резервних дијелова и ажурирати табелу резервних дијелова на начин да наведе дијелове који су тренутно доступни у тржишној понуди.

Набавка услуга закупа водова за потребе информационог система: На основу одлуке о поступку јавне набавке, покренут је отворени поступак набавке услуга закупа водова за потребе информационог система путем 87 лотова процијењене вриједности 450.503 КМ без ПДВ-а на годишњем нивоу. Тендерска документација за софтвер преузета је 13 пута, а достављене су 3 понуде у првој процедури и 6 понуда у обновљеној процедури од којих су квалификоване биле 3 понуде у првој и 5 понуда у обновљеној процедури. Није било жалби понуђача у поступку. Вриједност закључених оквирних споразума за двије године износила је 807.262 КМ без ПДВ-а. Поред понуђача који су изабрани у претходној процедури изабрани су и други понуђачи.

Уговори су поред три доминантна Телеком оператера, закључени са још три приватна оператера. Према урађеној анализи, унајмљен је већи број водова, који у односу на ранији период имају значајно већи капацитет протока, а годишња цијена није значајно повећана, те можемо констатовати да је постигнут додатни напредак у овом сегменту.

Поступцима ревизије закључених уговора за закуп водова и дигиталних канала утврђено је да уговори за 3 лота тренутно нису у потпуности реализовани. За један лот није започета реализација комуникационог вода јер Управа изводи радове на жељеној локацији, док су два лота у фази реализације. За ове лотове се не испоручују фактуре. За остале прегледане фактуре констатовано је да одговарају новим уговорима с тим да је процес преласка на нове водове у току.

Препорука

Потребно је да Управа предузме активности да се сви водови имплементирају у складу са закљученим уговорима, за које постоје технички и други предуслови.

7. ОСТАЛО

7.1 Управни одбор Управе

Ревизијом је констатовано како у 2017. години није било исплата накнада члановима управног одбора Управе јер Управни одбор није ускладио интерни акт којим би била утврђена висина накнаде члановима Управног одбора Управе са Законом о допунама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ. Наиме, чланом 39. Законом о допунама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ од 10.11.2015. године, одређено је да укупна накнада члану управног одбора, надзорног и другог радног тијела може износити максимално до висине 12 мјесечних накнада те да се она не може прекорачити ни учешћем у раду више различитих радних тијела. Утврђена мјесечна накнада за рад може износити максимално до висине основице за обрачун плате запослених у институцијама БиХ. По том основу, Управа је била дужна да у року од 90 дана од дана ступања на снагу поменутог закона усклади своје подзаконске акте са чланом 39 закона.

Управни одбор је 28.07.2017. године, позивајући се на Закон о систему индиректног опорезивања и Пословник о раду Управног одбора Управе²⁰ донио одлуку о утврђивању висине накнаде члановима Управног одбора Управе према којој је накнада:

- члановима Управног одбора, стручњака за индиректно опорезивање у висини плате помоћника директора Управе у износу од 2.621 КМ
- члановима Управног одбора, министрима финансија 50% од 2.621 КМ
- посматрачима из Брчко дистрикта БиХ и Централне банке БиХ 25% од 2.621 КМ

Према наведеној одлуци Министарство финансија и трезора БиХ није вршило исплате накнада члановима Управног одбора, с обзиром на неусклађеност одлуке са законом. Поједини чланови Управног одбора Управе су поднијели тужбе код надлежних судова у којима истичу да се на чланове Управног одбора, када су у питању исплате накнада, не односе допуне Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ.

Препорука

Управни одбор Управе дужан је да усклади интерни акт који регулише исплату накнада члановима Управног одбора са Законом о допунама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ.

Управни одбор није доставио примједбе у писаној форми на достављени Приједлог правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управа, како би Управа могла приступити корекцијама постојећег приједлога правилника и како би овај правилник био коначно усвојен и омогућио равноправнију заступљеност права на додатак у односу на поједина радна мјеста у Управи.

Препорука

Управни одбор Управе треба да заузме проактиван став у циљу коначног усвајања новог Правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управе.

²⁰ "Службени гласник БиХ", број: 50/17

Према Закону о систему индиректног опорезивања Управни одбор је правна особа чији статус као такав још увијек није регулисан у складу са чланом 15. наведеног закона и Закона о регистрацији правних особа које оснивају институције БиХ.

Препорука

Управни одбор Управе дужан је да регулише правни статус у складу са важећим Законом о систему индиректног опорезивања.

Утврдили смо одсуство активности Управног одбора по питању ангажовања услуга екстерне ревизије за ревидирање прикупљања и расподеле прихода са Јединственог рачуна Управе. Посљедња ревизија прикупљања и расподеле прихода са Јединственог рачуна Управе извршена је за 2009. годину. Законом о систему индиректног опорезивања у члану 35. прописано је да по истеку петогодишњег периода од датума ступања на снагу наведеног закона, Управни одбор одлучује о наставку ревидирања прикупљања и расподеле прихода од индиректних пореза.

Препорука

Поновно препоручујемо Управном одбору Управе да узме у разматрање питање ревизије прикупљања и расподеле средстава са Јединственог рачуна Управе с обзиром на то да се ради о значајним финансијским средствима чији су коефицијенти расподеле предмет сталног усклађивања.

7.2 Судски спорови

Природа послова Управе захтијева одређени број судских поступака који могу да буду значајни у односу на висину тужбеног захтијева и да представљају потенцијалну обавезу из буџета. Одређени број судских поступака воде се дужи временски период.

Табеларни прегледи (евиденције), које подразумевају информације о својству Управе у судском поступку (основу и вриједност спора, фазу поступка и евентуалну судску одлуку) воде се у Главној канцеларији у Бања Луци и Регионалним центрима, односно у Одсјеку за пословне услуге и Групи за принудну наплату.

Евиденције у Регионалним центрима нису једнообразне, а код одређених табеларних прегледа не постоје сви значајни подаци (нпр. поједини прегледи нису сачињени на начин да се може утврдити у којем својству у предмету иступа Управа, а у којем Регионални центар, евиденције садрже предмете који су завршени и архивирани, итд.). Имајући у виду наведено, подаци наведени у овим евиденцијама не могу се са сигурношћу сматрати потпуно тачним. Евиденције активних судских поступака при Главној канцеларији и Регионалним центрима закључно са 31.12.2017. године достављене су од стране Одсјека за пословне услуге, односно Групе за принудну наплату сваког од Регионалних центара и Главне канцеларије.

Према табеларним прегледима активних судских поступака који су нам презентовани, ревизија је утврдила сљедеће вриједности судских спорова:

- Главна канцеларија Бања Лука
 - поступци у којима је Управа тужена: 383.035 КМ
- РЦ Бања Лука
 - поступци у којима је Управа тужитељ: 32.843.767 КМ
 - поступци у којима је Управа тужена: 4.949.121 КМ
- РЦ Мостар
 - поступци који нису ријешени а датирају прије 2014. године: 905.620 КМ
 - поступци који нису ријешени а датирају од почетка: 2014. године 88.228 КМ
- РЦ Сарајево
 - поступци у којима је Управа тужена: 3.657.490 КМ
 - поступци у којима је Управа тужитељ: 1.516 КМ
- РЦ Тузла
 - поступци у којима је Управа тужена: 5.891.962 КМ
 - поступци у којима је Управа тужитељ: 320.879 КМ.

Предмет ревизије судских спорова, по принципу узорка, био је Регионални центар Тузла. Укупна вриједност свих судских поступака који се воде у наведеном центру је 6.212.841 КМ.

Евиденције о судским поступцима које се воде у Регионалном центру Тузла садрже све релевантне податке, центар води посебне евиденције о поступцима које се воде против Управе, односно оне у којима Управа иступа у својству тужитеља. Имајући у виду да је укупан утужени износ, према тужбеним захтјевима у поступцима у којима је Управа тужена страна, значајно већи од укупног износа у поступцима у којима Управа иступа као тужитељ, ревизија је по принципу узорка извршила увид у значајне предмете у којима је Управа у својству туженог. Констатовано је да Одсјек за пословне услуге у Тузли успјешно води предмете, правовремено улаже изјашњења на тужбе итд.

Препоруке:

- **Главна канцеларија у Бања Луци треба да сачини једнообразне евиденције о судским споровима за све регионалне центре. Евиденције требају да садрже све релевантне информације у вези са појединим споровима (странке у поступку, својство странака, дан покретања поступка, вриједност спора, фаза у којој се поступак налази, поступање институције/страна у поступку и сл.).**
- **Евиденције треба да се воде на начин да се одвоје евиденције поступака у којима Управа иступа у својству тужитеља од евиденција у којима Управа иступа у својству туженог.**
- **Евиденције треба редовно ажурирати по организационим јединицама у регионалним центрима и Главној канцеларији у Бања Луци како би се обезбиједио свеобухватан и вјеродостојан преглед стања судских поступака.**
- **Потребно је да се обезбиједи стални надзор и комуникација између Главне канцеларије у Бања Луци и регионалних центара, што може да унаприједи ефикасност у рјешавању спорова.**

8. КОМЕНТАРИ

Управа је у остављеном року доставила одговор на Нацрт извјештаја о ревизији за 2017. годину. У свом одговору Управа наводи да нема коментара на Нацрт извјештаја о ревизији, те да ће у наредном периоду наставити са активностима на реализацији препорука садржаних у предметном извјештају у циљу унапређења пословних процеса и побољшања функционисања у појединим сегментима дјеловања Управе. Управни одбор Управе у остављеном року није доставио своје коментаре. Тиме овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2017. годину.

Чланови тима за финансијску ревизију

Нермин Хамзагић

Наташа Тимотија

Влатко Малбашић

Славиша Вуковић

Садмир Тескеречић

Руководилац Одјелјења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2017. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2017. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2017. годину

Назив институције: Управа за индиректно опорезивање

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	84.250.000	74.979	84.324.979	79.864.868	95
Бруто плате и накнаде	60.100.000		60.100.000	58.686.092	98
Накнаде трошкова запослених	9.560.000		9.560.000	8.975.891	94
Путни трошкови	520.000	179.979	699.979	463.663	66
Издаци телефонских и пошт.услуга	1.780.000		1.780.000	1.479.717	83
Издаци за енергију и ком.услуге	2.220.000		2.220.000	2.105.247	95
Набавка материјала	1.870.000		1.870.000	1.366.729	73
Издаци за услуге превоза и горива	900.000		900.000	594.369	66
Унајмљивање имовине и опреме	1.439.000		1.439.000	1.362.837	95
Издаци за текуће одржавање	2.000.000	-105.000	1.895.000	1.828.308	96
Издаци за осигурање	190.000		190.000	189.627	100
Уговорене и друге посебне услуге	3.671.000		3.671.000	2.812.387	77
2. Капитални издаци	2.182.405	190.822	2.373.227	2.183.953	92
Набавка земљишта	0		0		0
Набавка грађевина	405		405	174	43
Набавка опреме	680.000	190.822	870.822	720.839	83
Набавка осталих сталних средстава	1.502.000		1.502.000	1.462.940	97
Реконструкција и инвестиционо одрж.	0		0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	0
4. Вишегодишња капитална улагања	13.537.595	68.357.303	81.894.898	14.933.567	18
Набавка земљишта	200.000	105	200.105	0	0
Набавка грађевина	8.537.595	62.193.253	70.730.848	10.127.182	14
Набавка опреме	870.000	2.068.276	2.938.276	0	0
Набавка осталих сталних средстава	3.830.000	3.621.100	7.451.100	4.799.691	64
Реконструкција и инвестиционо одрж.	100.000	474.570	574.570	6.694	1
5. Новчане донације	0	0	0	0	0
Укупно (1+2+3+4+5)	99.970.000	68.623.104	168.593.104	96.982.388	58

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 30.03.2018. године.

Директор
Др. Мило Цакула

Биланс стања на дан 31.12.2017. године

Назив институције: **Управа за индиректно опорезивање**

Табела II

Опис	31.12.2016.	31.12.2017.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	323.301	331.845	103
Новчана средства	48.798	48.879	100
Краткорочна потраживања	274.503	282.972	103
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења		(6)	
2. Стална средства	73.428.653	140.772.200	192
Стална средства	102.369.576	185.946.859	182
Исправка вриједности	28.940.923	45.174.659	156
Неотписана вриједност сталних средстава	73.428.653	140.772.200	192
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	73.751.954	141.104.045	191
3. Краткорочне обавезе и разграничења	10.797.081	12.315.527	114
Краткорочне текуће обавезе	2.660.143	4.094.104	154
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	5.701.416	5.756.312	101
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	2.435.523	2.465.110	101
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	73.428.653	140.772.200	192
Извори средстава	73.428.653	140.772.200	192
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	84.225.734	153.087.727	182

Руководство је Биланс стања одобрило дана 30.03.2018. године.

Директор

Др. Мило Цакула

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити** уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: **Управа**) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2017. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ („Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15 и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину (Службени гласник БиХ број 94/16) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Управе.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневере и остале незаконитости.

Датум, 30.03.2018. године

Свој

Директор

Др Мило Џакула